

UITSpraak 26 – 055

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake het beroep van

██████████, appellant

tegen

de Examencommissie Rechtsgeleerdheid, verweerder

Procesverloop

Bij besluit van 29 januari 2026 heeft verweerder vastgesteld dat appellant zich bij het schrijven van zijn scriptie voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (hierna: de bacheloropleiding) schuldig heeft gemaakt aan fraude door het gebruik van generatieve AI. Verweerder heeft de scriptie ongeldig verklaard, appellant uitgesloten van deelname aan het bachelerscriptietraject tot en met 28 januari 2027 en hem gedurende dezelfde periode uitgesloten van enig ander tentamen dat deel uitmaakt van enige door de Faculteit der Rechtsgeleerdheid verzorgde opleiding.

Bij brief van 18 februari 2026 heeft appellant tegen dit besluit administratief beroep ingesteld.

Verweerder heeft onderzocht of een minnelijke schikking mogelijk was. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 23 februari 2026 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 25 februari 2026 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellant is ter zitting verschenen, bijgestaan door

██████████, gemachtigde. Namens verweerder is ██████████,

██████████ de examencommissie, verschenen.

**Uitspraak
26-055**

Blad 2/4

De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Verweerder heeft fraude vastgesteld en een sanctie, opgelegd omdat in het verwijzingsapparaat van de scriptie van appelland een aantal niet-bestaande bronnen is aangetroffen. Volgens verweerder duiden deze fictieve bronvermeldingen op ongeoorloofd gebruik van generatieve AI en dus fraude. Gelet op het feit dat appelland zich reeds tweemaal eerder schuldig heeft gemaakt aan fraude, acht verweerder de opgelegde zware sanctie passend.

Appelland betwist dat buiten redelijke twijfel is komen vast te staan dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan fraude. Bovendien stelt hij zich op het standpunt dat de opgelegde sanctie onevenredig is.

Het College heeft de bronnen die verweerder als niet-bestaand heeft aangemerkt en op grond waarvan de fraude is vastgesteld, aan de hand van de stukken en het verhandelde ter zitting nagelopen. Het College is tot de conclusie gekomen dat verweerder zich in elk geval voor een deel van de door appelland in zijn voetnoten opgenomen bronnen terecht op het standpunt heeft gesteld dat die niet bestaan. Dergelijke fictieve bronvermeldingen vallen rechtstreeks onder de fraude-definitie van artikel 6.1 R&R ("het gebruikmaken van fictieve onderzoeksdata, grafieken, literatuur en literatuurverwijzingen"). Het College is dan ook van oordeel dat verweerder terecht heeft geoordeeld dat sprake is van fraude.

Vervolgens beoordeelt het College de proportionaliteit van de opgelegde sanctie. De scriptie van appelland is ongeldig verklaard en hij is uitgesloten van deelname aan het bachelorscriptietraject tot en met 28 januari 2027 en gedurende dezelfde periode uitgesloten van alle andere tentamens die deel uitmaken van enige door de Faculteit der Rechtsgeleerdheid verzorgde opleiding. De sanctie is daarmee de op een na zwaarste maatregel die verweerder kan opleggen. De opgelegde sanctie leidt tot een studievertraging van op zijn minst een jaar, een jaar waarin appelland ook geen andere vakken aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid kan volgen.

Uitspraak
26-055
Blad 3/4

Appellant heeft weliswaar gebruik gemaakt van generatieve AI, maar heeft naar het oordeel van het College voldoende aannemelijk gemaakt dat hij dit gedaan heeft met het oog op het opmaken van zijn bronnenlijst. Verweerder heeft ter zitting erkend dat dit een geoorloofde vorm van AI-gebruik betreft. Dat daarbij niet-bestaande bronnen in de voetnoten zijn terechtgekomen, komt uiteraard voor rekening van appellant, maar kan naar het oordeel van het College niet aan kwade opzet worden toegerekend. Desgevraagd heeft verweerder ter zitting ook erkend dat geen fraude in de hoofdtekst is geconstateerd.

Daarbij komt dat de opgelegde sanctie tot aanzienlijke studievertraging leidt. Een eerder opgelegde sanctie heeft, zij het wellicht onbedoeld, reeds tot ruime studievertraging geleid: appellant kon als gevolg daarvan namelijk gedurende langere tijd niet beginnen met het scriptietraject, het laatste onderdeel van de bacheloropleiding.

Gelet op het voorgaande is het College van oordeel dat de opgelegde sanctie onevenredig zware gevolgen heeft voor appellant in verhouding tot de ernst van het vergrijp en zijn specifieke situatie. Het College acht een uitsluiting van het scriptietraject voor de duur van een half jaar en uitsluiting van andere tentamens voor diezelfde periode, een passender maatregel. Gevolg van deze maatregel is dat appellant deel kan nemen aan het komende herkansingstraject van de bachelorscriptie. Het College neemt daarin mee dat deze maatregel tot gevolg heeft dat appellant zijn scriptieonderwerp niet zelf kan kiezen en alsnog met aanzienlijke studievertraging te maken zal krijgen.

Het College is van oordeel dat verweerder terecht heeft vastgesteld dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan fraude bij het schrijven van de bachelorscriptie. De opgelegde sanctie is echter onevenredig. Het administratief beroep is daarom gegrond en het bestreden besluit wordt vernietigd. Verweerder dient een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak. Omdat het besluit wordt vernietigd moet verweerder aan appellant de door hem gemaakte proceskosten vergoeden. Het College stelt die vast op een bedrag van € 1.332 (één punt voor het opstellen van het beroepschrift en één punt voor de zitting).

Uitspraak
26-055
Blad 4/4

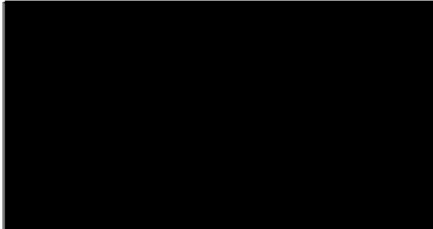
De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het bestreden besluit;
- III. draagt verweerder op om binnen twee weken een nieuw besluit te nemen, met inachtneming van wat in deze uitspraak is overwogen;
- IV. bepaalt dat verweerder aan appellant de proceskosten vergoedt tot een bedrag van € 1.332.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), T.E.V. Claessen BA, E.B. van der Heide BSc, dr. M. Pluskota en mr. J. Nijland (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. E.M.A. van der Linden.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. E.M.A. van der Linden
secretaris

De beslissing is op 4 maart 2026 per e-mail aan partijen bekend gemaakt en de uitspraak is verzonden op: 28 april 2026.

Voor eensluidend afschrift,